

شناسایی و تایید هویت بیماران				عنوان خط مشی	
کد	تعداد صفحات	شماره ویرایش	تاریخ آخرین بازنگری	تاریخ ابلاغ	تاریخ تدوین
PO.GCC.98/306-8	۵	۸	تابستان ۱۴۰۳	۹۵/۰۸/۳۰	۹۵/۰۸/۲۰

هدف و دامنه کاربرد

هدف: برای دستیابی به هدف کاهش اشتباهات ناشی از عدم شناسایی صحیح بیماران و جلوگیری از اقدامات و مراقبت های درمانی اشتباه در بیماران بستری، استفاده از دستبند شناسایی و انجام شناسایی فعال بیماران (استفاده از دستبندهای شناسایی برای بیماران، از مسئولیت کارکنان درمانی، جهت کسب اطمینان از انجام اقدام درمانی، مراقبتی و تشخیصی صحیح بر روی بیمار صحیح نمی کاهد. همچنین در هیچ موقعیتی شماره تخت و اتاق بیمار جهت شناسایی استفاده نمی شود).

دامنه کاربرد: کلیه کارکنان بخش های درمانی، پاراکلینیک (تصویربرداری، آزمایشگاه، داروخانه، اسکوپي ها و ...) ، بخش های سرپایی (کولیز، دیالیز و ...)، اتاق عمل، پذیرش

شرح اقدامات

الف) اصول عمومی روش شناسایی

۱. پرسنل پذیرش موظف است در زمان پذیرش جهت کلیه بیماران بستری ، دستبند شناسایی تهیه نموده و در اختیار بیمار یا همراه قرار دهند.
۲. پرسنل پذیرش مشخصات دقیق بیمار را اعم از نام و نام خانوادگی، تاریخ تولد (به روز و ماه و سال)، نام پدر و شماره پرونده بر اساس کارت شناسایی معتبر بر روی دستبند شناسایی با رنگ مشکی در پس زمینه سفید، ثبت می نمایند.
۳. پرسنل پذیرش صحت اطلاعات مندرج بر روی دستبند را با بیمار و یکی از بستگان درجه یک وی کنترل می نمایند و بعد از تایید بیمار یا همراه، نسبت به دادن دستبند شناسایی به بیمار و همراه وی اقدام می نمایند.
۴. پرسنل پذیرش/ پرستار پذیرش کننده بیمار در مورد دستبند شناسایی و ضرورت وجود و نحوه مراقبت از آن در طول مدت بستری، به وی آموزش داده و آموزش داده شده را در پرونده ثبت می نماید.

۵. در زمان ورود بیمار به بخش پرستار یا ماما، شناسایی بیمار را به صورت فعال انجام می دهد و در صورتی که بیمار هوشیاری کامل نداشته و نتواند نام خود را بگوید/ کودک باشد/ معلول ذهنی باشد، مشخصات مندرج بر دستبند با یکی از بستگان درجه یک/ والدین ویکنترل می گردد و در صورتی که بیمار همواره ندارد تطابق اطلاعات پرونده و مدارک پزشکی با دستبند شناسایی صورت گرفته و در پرونده بیمار در گزارش پرستاری موضوع ثبت می شود.
۶. در صورت تشابه نام و نام خانوادگی دو بیمار بستری، ضروریست نام پدر نیز به عنوان شناسه سوم علاوه بر دو شناسه اصلی در دستبند شناسایی توسط پرستار درج شده و در زمان شناسایی فعال بیمار مورد استفاده قرار گیرد و احتیاطات لازم مراقبتی از جمله عدم بستری دو بیمار در یک اتاق و نصب کارت هشدار بیمار با نام مشابه بر روی پرونده و یونیت بیمار، انجام گیرد.
۷. در صورت شکستگی اندام های فوقانی یا سوختگی یا هر عاملی که نتوان دستبند شناسایی را بر روی دست بیمار نصب نمود، دستبند شناسایی به مچ پای بیمار بسته می شود.
۸. پرسنل واحدهای پاراکلینیک در صورت حضور بیمار در این واحدها، با پرسش از بیمار، نام و نام خانوادگی و نام پدر بیمار را با دستبند شناسایی، تطبیق می دهند.
۹. پرستار بیمار در صورت نیاز به ارسال نمونه به آزمایشگاه، با استفاده از برچسب، دو شناسه الزامی شناسایی بیمار را (نام و نام خانوادگی، تاریخ تولد) تکمیل می نماید.

ب) بیماران پرخطر

۱. پرستار در بدو ورود بیمار به بخش بر اساس ابزار علمی تخمین ریسک، بیمار را بررسی و با الصاق برچسب زرد و عنوان ریسک با زبان فارسی و به صورت کامل و شفاف بر روی دستبند شناسایی نوع خطر را ثبت می کند. (خطر سقوط، خطر زخم فشاری، خطر ترومبوآمبولی، خطر پلاکت زیر ۲۰ هزار، خطر خودکشی با کد ۳ (برای حفظ حریم خصوصی بیمار)، تشنج)
۲. پرستار نسبت به آموزش مراقبت های لازم به عنوان پرخطر بودن بیماری به بیمار اقدام می نماید.
۳. جهت بیماران پلی فارمسی، اطفال در معرض خطر سقوط، و سوء تغذیه نصب دستبند زرد الزامی نبوده و مدیریت پیشگیرانه خطر مد نظر قرار گیرد.
۴. در بیماران سوء تغذیه، ارزیابی اولیه و تخصصی تغذیه و انجام اقدامات پیگیرانه کفایت می کند.

ج) بیماران آلرژیک

۱. پرستار بیمار در صورتی که بیمار سابقه حساسیت و آلرژی به دارو، مواد غذایی، خون و فرآورده، چسب، ... (به جز حساسیت فصلی) داشته باشد، با الصاق برچسب قرمز و ثبت نوع آلرژی به زبان فارسی و بطور کامل و شفاف بر روی دستبند شناسایی اقدام می کند.
۲. پرستار بیمار در صورتی که بیمار همزمان هم در گروه بیماران پرخطر و هم در گروه بیماران آلرژیک قرار داشته باشد، اولویت را با دستبند قرمز قرار داده، یک دستبند دیگر به صورت رینگ زرد با ثبت علت پرخطر بر دست بیمار الصاق می نماید.
۳. پرستار بیمار در هر ویزیت بیمار نسبت به اعلام نوع آلرژی بیمار به پزشک اقدام می نماید.

د) فرآیند شناسایی صحیح نوزاد ۱- ۲۸ روزه

۱. در صورت عدم صدور شناسنامه، دستبند شناسایی نوزاد شامل اطلاعات نام و نام خانوادگی مادر (نام پدر در مورد اسامی مشابه)، جنسیت نوزاد، تاریخ تولد، شماره پرونده می باشد. مشخصات بر روی دستبند ثبت و به دو اندام نوزاد الصاق می گردد. در صورتی که بیمار دوقلو یا چندقلو باشد باید بر روی دستبند شناسایی قید شود.
۲. در صورت داشتن شناسنامه، دستبند شناسایی نوزاد شامل نام و نام خانوادگی نوزاد، جنسیت، تاریخ تولد و نام پدر می باشد.
۳. پرستار نوزاد در صورت مفقود شدن دو دستبند شناسایی نوزاد این مسئله را به اطلاع مسئول شیفت رسانده، با نظارت وی برای نوزاد مجدداً دستبند شناسایی تهیه می شود.
۴. در هنگام انجام اقدامات درمانی، تشخیصی و مراقبتی برای نوزادان و یا ترخیص و تحویل نوزاد به خانواده دستبند شناسایی مجدداً کنترل می گردد. از تحویل نوزادان به والدین/ کارکنان بر اساس پوشش نوزاد و بدون شناسایی و تطبیق دستبند اکیدا خودداری شود.
۵. ویزیت نوزادان توسط پزشکان بر بالین نوزاد و با حضور مادر انجام شود. و از هرگونه جابجایی نوزاد به مکان دیگر جهت ویزیت پزشک خودداری شود.

ه) بیماران با نام مشابه

۱. مسئول شیفت در صورت حضور دو بیمار با نام و نام خانوادگی مشابه، بیمار را با شناسه های بعدی (نام پدر، شماره پرونده) شناسایی کرده، در دو اتاق مجزا بستری و به دو پرستار متفاوت تحویل می دهند.
۲. پرستار بیمار بر روی تخت و پرونده هر دو بیمار مشابه برچسب (هشدار بیمار مشابه) را نصب می نماید.

و) شناسایی صحیح بیماران قبل از اقدامات آزمایشگاهی در بخش و آزمایشگاه

۱. پرستار بعد از اطمینان از دستور پزشک و نوع آزمایش، درخواست آزمایش بیمار را در سیستم ثبت و پرینت برچسب مشخصات نمونه را تهیه می نماید.
۲. پرستار یا نمونه گیر با وسایل لازم جهت خونگیری بر بالین بیمار حاضر شده و ابتدا شناسایی فعال را انجام داده و مشخصات مندرج بر پرینت دستبند شناسایی را کنترل می نماید. در صورت استفاده از برچسب دست نویس فرد مسئول نمونه گیری اقدام به ثبت مشخصات شناسایی ضروری بر روی برچسب بر بالین بیمار با انجام شناسایی فعال، می نماید.
۳. پرستار و یا نمونه گیر، بعد از انجام بهداشت دست مطابق روش استاندارد و ارتباط موثر و توضیح برای بیمار، اقدام به نمونه گیری می نماید.
۴. پرستار و یا نمونه گیر، بعد از نونه گیری پرینت برچسب تهیه شده (یا دست نویس) را پیش از ترک بالین بیمار بر روی لوله یا ظرف نمونه نصب می نماید.
برچسب کلیه نمونه ها باید شامل:
 - نام و نام خانوادگی بیمار
 - تاریخ تولد (روز، ماه و سال)
 - نام پدر (در صورت تشابه اسمی)
 - شماره پرونده
 - نام بخش
 - نام آزمایش درخواستی
 - ساعت و تاریخ نمونه گیری
 - بر روی نونه های کراس مچ درج نام نمونه گیر الزامی است
۵. پرستار و یا نمونه گیر برچسب مشخصات را مستقیماً بر روی جداره لوله/ ظرف نمونه گیری می چسباند و از چسبانیدن برچسب به درب ظرف نمونه گیری اجتناب می نماید.
۶. پرستار و یا نمونه گیر در صورت وجود هرگونه ابهامی در ارتباط با برچسب نمونه ها، نمونه گیری مجدد از بیمار نموده و فرآیندی که منجر به اشتباه شده است را بررسی می نماید.

شناسایی بیماران مجهول الهویه

۱. بیمار مجهول الهویه که توسط اورژانس ۱۱۵ یا فرد دیگری به بیمارستان ارجاع داده شده: تکنسین آمبولانس، بیمار را سریعاً به تریاژ منتقل کرده و گزارش کاملی از مکان بیمار، وضعیت بیمار، و اقدامات اولیه به سوپروایزر شیفت ارائه می دهد.

۲. بیماری که فاقد هرگونه مدرک شناسایی و همراه آگاه بوده و خود بیمار نیز نسبت به مشخصات شناسنامه ای خود بی اطلاع است به بیمارستان مراجعه کرده: پرسنل حفاظت فیزیکی بیمار را به پذیرش بیمارستان هدایت کرده و مراتب را به سوپروایزر شیفت اطلاع می دهد.
۳. سوپروایزر شیفت سریعاً مراتب را به مشاور حقوقی بیمارستان، مددکار، حفاظت فیزیکی و پذیرش اطلاع می دهد.
۴. پذیرش دستبند شناسایی با کد مخصوص تعریف شده که شامل نام و نام خانوادگی انتخابی (ناشناس ۱، ۲، ۳، و ...، جنسیت و سن تقریبی فرد مانند بیمار دختر ۱۰ ساله و کد ملی ۰۰۰۰۰۰۰۰۰۱ جهت بیماران مجهول الهویه صادر و سوپروایزر، پرستار مسئول بیمار در حضور مشاور حقوقی دستبند را به دست بیمار نصب می نماید.
۵. پرستار مسئول بیمار در گزارش پرستاری وضعیت ظاهری بیمار (نوع و رنگ البسه، رنگ پوست و وسایل همراه و ...) و یا هر نشانه مشخصه بیمار را در پرونده ثبت نموده و در صورت هوشیاری اطلاعات لازم را از بیمار دریافت و ثبت می نماید.
۶. مشاور حقوقی و مسئول شیفت حفاظت فیزیکی صورت جلسه واقعه را با ذکر مآقع، تاریخ، ساعت و نحوه انتقال بیمار تنظیم نموده و ضمیمه پرونده می نمایند.
۷. در صورتی که بیمار توانایی پاسخگویی مناسب و همراه آگاه نداشته باشد، مشاور حقوقی از بیمار عکس می گیرد و در سه روز در روزنامه های کثیرالانتشار وضعیت بیمار را جهت پیدا شدن همراهان بیمار اطلاع رسانی می نماید.
۸. مسئول حقوقی بیمارستان در صورت پیدا نشدن همراهان بیمار پس از تعیین تکلیف بیمار، بیمار را به مراجع قانونی جهت پیگیری موارد بعدی تحویل می نماید.

تجهیزات و امکانات مورد نیاز:

دستبند شناسایی، پرینتر چاپ دستبند، پرینتر برجسب نمونه

مسئول پاسخگویی:

کلید مسئولین بخش ها

منابع و مراجع:

دستورالعمل های اعتبار بخشی

تهیه کننده	تأیید کننده	تصویب کننده
محبوبه زارعی مسئول بهبود کیفیت ربابه کشاورز کارشناس بهبود کیفیت مزگان حیات منش مسئول آزمایشگاه سیده نرجس دهقانیان مسئول NICU فرزانه عمادی سرپرستار CCU	صدیقه علیدادی کارشناس هماهنگ کننده ایمنی بیمار	دکتر غلامرضا نجفی رییس مرکز آموزشی درمانی شهید مطهری